MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta ta' l-1 ta' Dicembru, 2006

Citazzjoni Numru. 256/2005

A

-vs-

B

Il-Qorti;

Rat l-att taċ-ċitazzjoni ppreżentata fis-27 ta' Lulju, 2005 li permezz tagħha l-attriċi ppremettiet:

Illi l-attriċi u l-konvenut iżżewġu fit-tnejn u għoxrin (22) ta' Novembru, 2001, fir-Reġistru Pubbliku fil-Belt Valletta;

Illi l-kunsens tal-konvenut kien ivvizjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħhom;

Illi l-kunsens tal-konvenut ingħata bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew għad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Għalhekk jitlob lil din l-Onorabbli Qorti għaliex m'għandhiex;

1. Tiddikjara ż-żwieġ kontrattat bejn l-kontendenti fit-tnejn u għoxrin (22) ta' Novembru, 2001 bħala null u bla effett għal kull fini u effett tal-liġi u tagħti kull provvediment opportun sabiex id-Direttur tar-Reġistru Pubbliku jannota tali nullita'.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li jibqa' minn issa nġunt għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attriċi maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet ta' Dr. Richard Sladden et bħala kuraturi deputati sabiex jirrappreżentaw lill-assenti nomine, ippreżentata fit-23 ta' Marzu, 2006 li permezz tagħha eċċepew;

1. Illi l-eċċipjenti m'humiex edotti mill-fatti tal-każ u jirriservaw illi jipprovdu l-eċċezzjonijiet tagħhom fi stadju ulterjuri li jipprovdu l-eċċezzjonijiet tagħhom fi stadju ulterjuri meta jikkomunikaw mal-assenti konvenut.

2. Illi għal dan l-iskop l-esponenti kitbu lid-difensur ta' l-attriċi sabiex jingħataw kwalunkwe informazzjoni li hu u/jew l-attriċi għandha dwar l-indirizz tal-assenti.

Salv eċċezzjonijiet oħra.

Rat id-dikjarazzjoni ta' Dr. Richard Sladden et bħala kuraturi deputati sabiex jirrapreżentaw lill-assenti nomine maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta' l-attriċi.

Rat il-verbal tas-seduta ta' l-20 ta' Ottubru, 2006 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qed titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fit-22 ta' Novembru, 2001 a bażi tal-Kapitolu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-kuratur konvenut nomine ma rnexxilux jagħmel kuntatt ma' l-assenti u kwindi ma tressqux provi minn naħa tiegħu.

Kif pero' irritenew il-Qrati Maltin; "*F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabilita' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubbju.*" (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

Ir-raġunijiet indikat mill-attriċi jirrigwardjaw dawn is-sub-inċiżi tal-liġi in kwistjoni u cioe';

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta' xi parti jkun inkiseb b'esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża <u>Joseph Zammit vs Bernardette Zammit</u> (27 ta' Jannar 2006) ;

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fondamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obligazzjonijet essenzjali taż-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ."

Kif qalet ukoll il-Qorti fil-kawża <u>Nicholas Agius vs Rita Agius</u> (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti*

jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ. F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awwissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomlaija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Il-Qorti wara li eżaminat il-provi jidhrilha li dan hu każ ċar fejn il-konvenut iżżewweġ biex ma jiġix deportat minn Malta peress li kien qed jaħdem mingħajr permess. L-attriċi kienet ta' eta' gia' avvanzata meta żżewġet u kien faċli li tiġi ngannata minnu. Eventwalment xorta abbandunaha u telaq minn Malta.

Għal dawn il-mottivi l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kuntrattat bejn il-partijiet fit-22 ta' Novembru, 2001. L-ispejjeż ikunu a kariku tal-konvenut, iżda l-attriċi għandha tħallas provizorjament l-ispejjeż u drittijiet tal-kuraturi.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------